

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-98(14)/11/BZ

Warszawa, dn. 7 listopada 2011 r.

DECYZJA DNR-1/74/2011

I. Na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 2 lit. b, w związku z art. 10 ust. 1, art. 5 ust. 1, art. 4 ust. 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r., Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586) oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie dodatkowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i znakowania produktów, które stwarzają zagrożenia dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie (Dz. U. Nr 71, poz. 644), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu wobec przedsiębiorcy Tomasza Stola, prowadzącego działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim w sprawie ogólnego bezpieczeństwa świec dekoracyjnych - „jajko półowka pływająca” (kod EAN: 5905436930516), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że produkty te, ze względu to, że są imitacjami produktów spożywczych nie są bezpieczne i w przypadku produktów wprowadzonych na rynek - nakazuje przedsiębiorcy Tomaszowi Stola, prowadzącemu działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim natychmiastowe wycofanie tych produktów z rynku.

II. Na podstawie art. 24 ust. 12 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r., Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę Tomasza Stola, prowadzącego działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim do przekazania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dowodów wykonania decyzji w zakresie pkt I. niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna.

III. Na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r., Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), za wprowadzenie na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa, tj. świec dekoracyjnych - „jajko połówka pływająca” (kod EAN: 5905436930516), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na przedsiębiorcę Tomasza Stola, prowadzącego działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim karę pieniężną w wysokości 700,00 zł (słownie: siedemset złotych), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 27 maja 2011 r. Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) protokół wraz z aktami kontroli dotyczący świec dekoracyjnych - „jajko połówka pływająca” (kod EAN: 5905436930516), zwanych dalej „świecami”, wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorcę Tomasza Stola, prowadzącego działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim.

dowód: Protokół kontroli z dnia 27 maja 2011 r. - k. 1-26 akt kontroli Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Świeca dekoracyjna - „jajko połówka pływająca” składa się ze stałej masy palnej w kształcie ugotowanej połówki jajka. Produkt przeznaczony jest do użycia beznaczyniowego. Umieszczony został w zbiorczym opakowaniu (każde po 50 sztuk) w formie tuby z tworzywa sztucznego. Świeca posiada wymiary i kolorystykę łudząco przypominającą artykuł spożywczy (jajko). Na opakowaniu zbiorczym znajdują się etykieta zawierająca dane producenta, kod kreskowy, ilość sztuk w opakowaniu zbiorczym oraz informacje i ostrzeżenia dotyczące bezpieczeństwa użytkowania (podane w formie słownej i w postaci piktogramów).

W trakcie kontroli przeprowadzonej w lutym 2011 r. na stoisku DT „Supersam” w Katowicach, należącym do przedsiębiorcy Haliny Komander, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „FANTAZJA” Halina Komander w Katowicach, inspektorzy reprezentujący Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali świecie ocenie bezpieczeństwa i badaniom organoleptycznym w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12

grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r., Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie dodatkowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i znakowania produktów, które stwarzają zagrożenia dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie (Dz. U. Nr 71, poz. 644), zwanego dalej „rozporządzeniem Rady Ministrów”. Badania organoleptyczne przeprowadzone przez inspektorów Inspekcji Handlowej wykazały, iż produkty stanowią zagrożenia dla konsumentów przez to, iż ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie. Kwestionowane produkty stanowią bowiem imitacje żywności oraz posiadają cechy i właściwości (tj. kształt, kolor, wygląd, wielkość) mogące wywołać u konsumentów, a zwłaszcza u dzieci przeświadczenie, że są to artykuły spożywcze (ugotowane jajka, gotowe do spożycia). Kwestionowane produkty mogą zostać spożyte, co wiąże się z zagrożeniem skutkującym zadławieniem, uduszeniem lub niedrożnością przewodu pokarmowego. Biorąc pod uwagę powyższe, inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, że próba konsumpcji kwestionowanych produktów może spowodować zagrożenie dla życia i zdrowia konsumenta.

dowód: sprawozdanie z badań organoleptycznych nr 1/KJ.8361.126.2011 – k. 12-13 akt kontroli Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 21 czerwca 2011 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Tomasza Stola, prowadzącego działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa przedmiotowych świec.

dowód: pismo Prezesa UOKiK z dnia 21 czerwca 2011 r. sygn. DNR-70-98 (4)/11/BZ - k. 6-7 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Dodatkowo, w drodze postanowienia z dnia 22 czerwca 2011 r., wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wyznaczył stronie termin 21 dni od dnia otrzymania powyższego postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkty będące przedmiotem postępowania. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez kwestionowane świece niezbędne jest podjęcie natychmiastowych działań zarówno w stosunku do produktów, które nie zostały wprowadzone na rynek, jak i do produktów już

wprowadzonych na rynek. W opinii Prezesa UOKiK, z uwagi na stwarzane przez produkty zagrożenia, takimi czynnościami powinno być przedstawienie faktur potwierdzających odebranie od dystrybutorów produktów będących przedmiotem postępowania lub ich oświadczeń o nieposiadaniu świec, a także np. dowodów zniszczenia tych produktów lub usunięcia zagrożeń albo dowodów ich zwrotu do dostawcy. Strona postępowania mogła również zaproponować inny sposób wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez produkty będące przedmiotem postępowania pod warunkiem, że sposób ten zostanie zaakceptowany przez Prezesa UOKiK.

dowód: pismo Prezesa UOKiK z dnia 22 czerwca 2011 r. sygn. DNR-70-98 (5)/11/BZ - k. 8-12 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z dnia 11 lipca 2011 r. strona postępowania – w odpowiedzi na postanowienie Prezesa UOKiK z dnia 22 czerwca 2011 r. – przedstawiła propozycje wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez produkty polegającą na tym, iż na opakowaniu świec umieści napisy i piktogramy wskazujące na to, iż produkt jest świecą, a nie zabawką wraz z adnotacją, że nie nadaje się on do spożycia. Ponadto, strona postępowania wskazała, iż kwestionowane świece są produktem sezonowym, sprzedawanym jedynie w okresie wielkanocnym. Biorąc pod uwagę tą okoliczność, istnieje - w opinii strony postępowania - małe prawdopodobieństwo, iż produkty znajdują się jeszcze na rynku.

Pismem z dnia 20 lipca 2011 r. Prezes UOKiK podkreślił, iż fakt umieszczenia na produkcie bądź jego opakowaniu informacji i ostrzeżeń nie może wpłynąć na ocenę bezpieczeństwa produktu, który nadal pozostaje imitacją. Mając na względzie powyższe, organ nadzoru poinformował stronę postępowania, iż zaproponowane przez nią działania naprawcze nie są wystarczające do uznania, iż zagrożenia stwarzane przez kwestionowane produkty zostaną wyeliminowane. Świece stwarzają bowiem zagrożenie w szczególności dla małych dzieci, które w większości przypadków nie są w stanie zapoznać się z ostrzeżeniami. Jednocześnie, Prezes UOKiK wskazał, iż w przypadku podjęcia przez stronę postępowania decyzji o wycofaniu kwestionowanych świec z rynku, niezbędne jest przekazanie dowodów w postaci faktur korygujących VAT potwierdzających odbiór świec od kontrahentów, a w przypadku dystrybutorów, którzy nie posiadają ich na stanie magazynowym – ich oświadczeń o nieposiadaniu tych produktów. Dodatkowo, organ nadzoru podkreślił, iż wszystkie odebrane od dystrybutorów i pozostające na stanie magazynowym strony świece powinny zostać zwrócone do dostawcy lub zutylizowane, na dowód czego należy przedstawić odpowiednio fakturę korygującą VAT lub protokół zniszczenia. Ponadto, w

związku z brakiem informacji o zasobach magazynowych strony postępowania, Prezes UOKiK wezwał stronę do przekazania informacji o ilości produktów niewprowadzonych jeszcze na rynek.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2011 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2011 r. strona postępowania poinformowała organ nadzoru, iż podjęła czynności zmierzające do wycofania z rynku kwestionowanych produktów polegające na powiadomieniu listem poleconym dystrybutorów o możliwości dokonania ich zwrotu. Ponadto, strona postępowania wskazała, iż nie posiada na stanie magazynowym przedmiotowych świec, gdyż są one produkowane i sprzedawane wyłącznie w okresie wielkanocnym. Jednocześnie, strona postępowania przekazała listę dziesięciu kontrahentów, którzy w 2011 r. zakupili łącznie 80 opakowań świec oraz zobowiązała się do przekazania Prezesowi UOKiK wymaganej dokumentacji dotyczącej zwrotu produktów i protokołu ich zniszczenia niezwłocznie po otrzymaniu stosownych informacji od dystrybutorów.

Pismem z dnia 1 września 2011 r. Prezes UOKiK – biorąc pod uwagę zadeklarowane przez stronę działania zmierzające do wycofania kwestionowanych świec z rynku – wezwał ją do przekazania faktur korygujących VAT potwierdzających odebranie świec od odbiorców wraz z określeniem ilości zwróconych produktów, a w przypadku dystrybutorów, którzy nie posiadają ich na stanie magazynowym – ich oświadczeń o nieposiadaniu tych produktów. Ponadto, zgodnie z deklaracją strony postępowania zawartą w piśmie z dnia 24 sierpnia 2011 r., organ nadzoru przypomniał, iż wszystkie odebrane od dystrybutorów produkty powinny zostać utylizowane, na dowód czego strona powinna przedstawić komisyjny protokół zniszczenia. Organ nadzoru podkreślił, iż, w przypadku trudności w terminowym zgromadzeniu wymaganego materiału dowodowego, niezbędne jest przesłanie zwrotnych potwierdzeń odbioru bądź pocztowej książki nadawczej, które potwierdziłyby fakt nadania przesyłek do kontrahentów.

Na powyższe wezwanie strona nie odpowiedziała.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca Tomasz Stola, prowadzący działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim wprowadził świece dekoracyjne - „jajko połówka pływająca” (kod EAN: 5905436930516) na polski rynek i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit a ustawy o

ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za producenta uważa się *przedsiębiorcę prowadzącego w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie, a także osobę, która naprawia lub regeneruje produkt*. Producent ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo produktów wprowadzonych na rynek na zasadach określonych w tej ustawie. Na każdym opakowaniu świec znajduje się naklejka, na której strona postępowania określa się jako producent kwestionowanych produktów („*producent Tomasz Stola, ul. Piaski 9, 27-400 Ostrowiec Św., tel. 0 606 94 07 93, www.stola.pl*). Jednocześnie, wskazać należy, iż organ nadzoru w toku czynności wyjaśniających zweryfikował kod EAN przypisany produktowi (5905436930516), przy użyciu strony internetowej www.gepir.pl, która wskazała stronę postępowania jako przedsiębiorcę posiadającego wyłączne prawo do korzystania z w/w kodu, a zatem odpowiedzialnego za produkt nim oznaczony.

Podmiotem, na którego przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nakładają szczególne obowiązki, jest przede wszystkim producent produktu. Zgodnie z art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

W wyniku przeprowadzonych badań organoleptycznych inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, iż świece stanowią zagrożenie dla konsumentów przez to, iż ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie. Kwestionowane produkty stanowią

bowiem imitacje artykułów żywnościowych oraz posiadają cechy i właściwości (tj. kształt, kolor, wygląd, wielkość) mogące wywołać u konsumentów, a zwłaszcza u dzieci przeświadczenie, że jest to artykuł spożywczy. Próba konsumpcji kwestionowanego produktu może spowodować zagrożenie dla życia i zdrowia konsumenta. Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów produkty, które stwarzają zagrożenie dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie zwane „imitacjami”, nie mogą posiadać cech i właściwości wywołujących u konsumentów, zwłaszcza u dzieci, przeświadczenie, że są to środki spożywcze, jeżeli próba konsumpcji imitacji może powodować zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi.

W toku postępowania toczącego się przed Prezesem UOKiK uznano za bezsporny fakt wprowadzenia przez stronę postępowania na rynek kwestionowanych świec, stanowiących imitacje artykułów żywnościowych. Z uwagi na to, iż strona postępowania wprowadziła świece na rynek, ponosi ona odpowiedzialność za bezpieczeństwo tych produktów na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów. W toku niniejszego postępowania przedsiębiorca Tomasz Stola, prowadzący działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim nie przedstawił dowodów świadczących o usunięciu zagrożeń stwarzanych przez wprowadzone przez niego na rynek świece pomimo, iż organ nadzoru w postanowieniu z dnia 22 czerwca 2011 r. jednoznacznie i precyzyjnie określił, na czym mają polegać działania naprawcze - „(..) dowodami takimi powinny być faktury potwierdzające odebranie od dystrybutorów produktów będących przedmiotem postępowania lub ich oświadczenia o nieposiadaniu świec, a także np. dowody zniszczenia tych produktów lub usunięcia zagrożeń albo dowody ich zwrotu do dostawcy (..)”. Strona postępowania w pierwszym etapie postępowania zaproponowała organowi nadzoru, iż dokona oznaczenia świec piktogramami i napisami wskazującymi na to, że produkt jest świecą, a nie zabawką wraz z adnotacją, że nie nadaje się on do spożycia. Jednakże, w opinii Prezesa UOKiK nie było to rozwiązanie możliwe do zaakceptowania z uwagi na fakt, iż samo oznaczenie produktu nie eliminuje zagrożeń przez niego stwarzanych. Strona postępowania, mając na względzie stanowisko organu nadzoru, podjęła czynności zmierzające do wycofania z rynku kwestionowanych produktów polegające na powiadomieniu listem poleconym dystrybutorów o możliwości dokonania ich zwrotu. Jednakże, na dowód przedsięwzięcia powyższych działań, przekazała Prezesowi UOKiK jedynie listy dystrybutorów ze wskazaniem ilości nabytych przez każdego z nich świec.

W toku postępowania strona zobowiązała się do wycofania kwestionowanych produktów z rynku, jednakże nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów wskazujących na to, iż w

rzeczywistości działania takie zostały przedsięwzięte. Strona postępowania poinformowała jedynie organ nadzoru o tym, iż wysłała do dystrybutorów listy polecane dotyczące możliwości zwrotu przedmiotowych świec, zobowiązując się jednocześnie do przekazania dowodów wycofania świec z rynku wraz z protokołem zniszczenia. W celu umożliwienia stronie zgromadzenia wymaganego materiału dowodowego w postaci oświadczeń kontrahentów o nieposiadaniu świec lub dokonania korekt faktur VAT, w piśmie z dnia 1 września 2011 r. Prezes UOKiK jednoznacznie wskazał stronie możliwość przedstawienia dodatkowych dowodów, które potwierdzałyby okoliczność kontaktu z dystrybutorami - (...), „w przypadku, gdyby nie zgromadził Pan w terminie wymaganych dowodów, o których mowa powyżej, proszę o przesłanie Prezesowi UOKiK dowodów potwierdzających fakt nadania przesyłek do kontrahentów (np. zwrotnych potwierdzeń odbioru bądź pocztowej książki nadawczej)”. Niemniej, pomimo wezwania organu nadzoru do systematycznego i bieżącego przekazywania materiału dowodowego oraz oświadczenia strony z dnia 24 sierpnia 2011 r. w którym zobowiązała się przekazać dowody zwrotu produktów wraz z protokołem ich zniszczenia, strona postępowania nie przedstawiła żądanych wiarygodnych dowodów świadczących o choćby minimalnym zaangażowaniu w działania polegające na wycofaniu z rynku kwestionowanych produktów. W opinii Prezesa UOKiK, 14-dniowy termin na przedstawienie dowodów wycofania kwestionowanych świec z rynku, określony w piśmie z dnia 1 września 2011 r., był wystarczający na zgromadzenie chociażby części materiału dowodowego.

Ze względu na zagrożenia stwarzane przez świece Prezes UOKiK uznał, iż niezbędne jest ich natychmiastowe wycofanie z rynku. Produkty, które znajdują się na rynku należy odebrać od dystrybutorów i zakazać prezentowania i oferowania ich konsumentom. Na podstawie art. 24 ust. 12 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK zobowiązał stronę postępowania do przekazania dowodów wykonania decyzji w tym zakresie. W związku z powyższym, dowody wycofania kwestionowanych produktów z rynku należy przekazać Prezesowi UOKiK. Dowodami takimi powinny być oświadczenia dystrybutorów potwierdzające odebranie posiadanych przez nich produktów wraz z zaznaczeniem ilości zwróconych świec, a w przypadku dystrybutorów, którzy nie posiadają ich na stanie magazynowym – ich oświadczenia o nieposiadaniu tych produktów. W stosunku do wszystkich odebranych od dystrybutorów świec, powinny być podjęte działania gwarantujące wyeliminowanie zagrożeń dla konsumentów. W opinii Prezesa UOKiK, takimi działaniami mogą być np. utylizacja produktów, na dowód czego strona powinna przedstawić protokół zniszczenia, do czego zobowiązała się w piśmie z dnia 24 sierpnia 2011 r.

Dokonując analizy materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, Prezes UOKiK uznał za wiarygodne oświadczenie strony postępowania, iż nie posiada ona na stanie magazynowym kwestionowanych produktów. W związku z powyższym, organ nadzoru uznał za niecelowe nakładanie na stronę postępowania obowiązku wymienionego w art. 24 ust. 4 pkt 1 b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i nie zakazał stronie postępowania wprowadzania przedmiotowych świec na rynek.

Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki określone w art. 24 ust. 4 pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez powyższe produkty.

W związku z tym, iż Prezes UOKiK uznał, że świece będące przedmiotem niniejszego postępowania nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, a wprowadzający je na rynek przedsiębiorca Tomasz Stola, prowadzący działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim naruszył obowiązek określony w art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów – okoliczność ta wyczerpuje przesłanki określone w art. 33a ust. 2 pkt 2 powyższej ustawy.

Zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł.

Kara pieniężna, nakładana na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów ma charakter fakultatywny, co oznacza, że Prezes UOKiK w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy w danej sprawie nałożenie kary jest zasadne. Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców.

Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków.

Na wysokość kary wpłynęła ocena całokształtu okoliczności sprawy, dokonana przez Prezesa UOKiK. Działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wprowadzane przez tego przedsiębiorcę na rynek produkty będą spełniały wymagania bezpieczeństwa.

Za okoliczność obciążającą organ nadzoru uznał fakt, że świece stwarzają wysokie zagrożenie, zwłaszcza dla zdrowia dzieci, które - jak wynika z art. 4 ust. 2 pkt 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów - stanowią kategorię konsumentów podlegających

szczególnej ochronie. Ponadto, okoliczność obciążającą stanowi fakt, iż działalność związana z kwestionowanymi produktami jest głównym przedmiotem działalności strony – zajmuje się ona bowiem produkcją świec parafinowych. Dodatkowo, podkreślić należy, iż strona postępowania pomimo uzyskania informacji, że świece są imitacjami produktów spożywczych, które nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa oraz pomimo złożonej deklaracji dotyczącej wycofania z rynku kwestionowanych produktów – nie przekazała organowi nadzoru wiarygodnych dowodów podjęcia takich działań, a zatem Prezes UOKiK uznał, iż czynności polegające na wycofaniu produktów z rynku nie zostały w rzeczywistości dokonane. Wprawdzie strona postępowania zaproponowała organowi nadzoru, iż dokona oznaczenia świec piktogramami i napisami wskazującymi na to, że produkt jest świecą, a nie zabawką wraz z adnotacją, że nie nadaje się on do spożycia, jednakże organ nadzoru nie mógł przystać na powyższe rozwiązanie, gdyż świece stwarzają zagrożenie dla małych dzieci, które w większości przypadków nie są w stanie zapoznać się z ostrzeżeniami. Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 2 marca 2010 r.: *Wypracowany w orzecznictwie europejskim model odbiorcy jako osoby dobrze poinformowanej, uważnej i racjonalnej nie znajduje zastosowania w stosunku do dzieci, które są podatnymi na zagrożenie związane z używaniem produktu. Nie są w stanie odczytać ostrzeżeń znajdujących się na produkcie, natomiast jego wygląd i zapach może u dziecka wywołać przekonanie, że ma do czynienia z produktem spożywczym (VI SA/Wa 2062/09).* Orzeczeniem tym Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę przedsiębiorcy na decyzję wydaną w analogicznej do przedmiotowej sprawie - przedmiotem rozstrzygnięcia był bowiem produkt będący imitacją artykułu spożywczego. Jednocześnie podkreślić należy fakt, iż świece-imitacje żywności są notyfikowane przez kraje członkowskie Unii Europejskiej w systemie RAPEX (*The Rapid Alert System for Non-Food Products*), prowadzonym przez Komisję Europejską – co świadczy o tym, iż tego rodzaju produkty stanowią poważne zagrożenie dla konsumentów i są wycofywane z rynków krajowych poszczególnych państw. Przykładowo można w tym miejscu wymienić notyfikację węgierską nr 250025/10 dotyczącą świecy w kształcie jajka oraz inne notyfikacje np. grecką nr 101804/10 dotyczącą świecy w kształcie gruszki.

dowód: notyfikacje systemu RAPEX wydrukowane za strony internetowej www.ec.europa.eu - k. 22-25 akt postępowania Prezesa UOKiK

Za okoliczność łagodzącą organ nadzoru uznał fakt, że nie było skarg ani reklamacji konsumenckich związanych z kwestionowanymi produktami oraz małą ilość świec wprowadzonych na rynek (80 sztuk opakowań, każde po 50 świec).

Kryterium pomocnicze przy określeniu wysokości kary pieniężnej stanowiła wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez stronę postępowania ze sprzedaży 80 opakowań świec. Ze sprzedaży kwestionowanych produktów strona postępowania osiągnęła korzyść majątkową w wysokości 1984,00 zł. Wartość ta została określona jako iloczyn liczby produktów wprowadzonych na rynek polski i ceny sprzedaży jednej sztuki produktu. Z uwagi na to, iż organ nadzoru nie dysponował materiałem dowodowym w postaci faktur VAT, gdzie byłyby podane ceny sprzedaży produktów poszczególnym dystrybutorom, przy szacowaniu korzyści majątkowej posłużył się ceną sprzedaży wskazaną w fakturze VAT nr 54/s/2011 z dnia 10 marca 2011 r. załączonej do akt kontroli przekazanych przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (nabywca: Racut Beata Hurt-Detal, ul. Prosta 57, 43-100 Tychy, cena: 24 zł 80 gr).

Wymierzając karę, Prezes UOKiK uwzględnił wagę naruszenia przez stronę postępowania przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów – należy bowiem zauważyć, że zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie, za czyn popełniony przez stronę Prezes UOKiK może nałożyć karę do 100 000 zł. Prezes UOKiK uznał, że kara określona w sentencji decyzji jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, spełni swój skutek prewencyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 i 7 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

Tomasz Stola
ul. Piaski 9
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski